

Χαιρετισμός

Έχω τη χαρά και την τιμή να χαιρετίζω αυτήν την εκδήλωση με τρεις ρόλους: Καταρχάς ως εκπρόσωπος του Τμήματος Φυσικής, αντικαθιστώντας τον Πρόεδρό μας Καθηγητή Έκτορα Νισταζάκη, που λόγω υποχρεώσεων δεν μπορεί να παρευρεθεί. Ο δεύτερος ρόλος μου είναι αυτός του συνιδρυτή και διδάσκοντα του ΔΠΜΣ STAR, το οποίο αποτελεί σημαντικό άξονα της σημερινής εκδήλωσης. Ο τρίτος ρόλος, με τον οποίο θα ξανανέβω λίγο αργότερα στο βήμα, είναι αυτός του Προέδρου του Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος.

Θα μου επιτρέψετε να αρχίσω με μια πολύ σύντομη ιστορική αναδρομή. Στις 26 Ιουνίου του 2015 συναντηθήκαμε μια ομάδα οραματιστών κατόπιν πρόσκλησης και υπό τον συντονισμό του καθηγητή Βασίλη Κωστόπουλου από το Πανεπιστήμιο Πατρών, με στόχο τον σχεδιασμό και τη δημιουργία ενός διδρυματικού ΠΜΣ που θα κάλυπτε, για πρώτη φορά, τις ανάγκες της χώρας σε εκπαίδευση μεταπτυχιακού επιπέδου στοχευμένη και εστιασμένη στις διαστημικές τεχνολογίες και εφαρμογές. Δυστυχώς οι δύσκολες συνθήκες της εποχής εκείνης εμπόδισαν την ευόδωση της προσπάθειας.

Τρία χρόνια αργότερα, το 2018, την προσπάθεια αναβίωσε ο νυν διευθυντής του ΔΠΜΣ STAR Καθηγητής Αντώνης Πασχάλης. Αυτή τη φορά η προσπάθεια ολοκληρώθηκε με επιτυχία και είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του ΔΠΜΣ STAR και την έναρξη λειτουργίας του το φθινόπωρο του 2019.

Το Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι το ένα από τα τέσσερα Πανεπιστημιακά Τμήματα που ίδρυσαν το STAR, μαζί με το Τμήμα Πληροφορικής του ΕΚΠΑ και τα Τμήματα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Τεχνολογίας Υπολογιστών, και Μηχανολόγων & Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών. Το Τμήμα Φυσικής του ΕΚΠΑ στηρίζει με καθηγητές του τη λειτουργία του STAR και υπάρχουν κάθε χρόνο απόφοιτοί του ανάμεσα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του STAR. Με την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος Αεροδιαστημικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, στο στήσιμο του οποίου συμμετείχα ως Αναπληρωτής Πρόεδρος της αρχικής γενικής συνέλευσης, προστέθηκε ένα ακόμη Τμήμα στα Τμήματα που στηρίζουν το STAR από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Καθώς στη σημερινή εκδήλωση συναντιούνται Πανεπιστήμια και εταιρίες, θα ήθελα να τονίσω ότι θεωρώ τη συνεργασία Πανεπιστημίων και εταιριών όχι απλώς εξαιρετικά σημαντική αλλά επιβεβλημένη. Η συνεργασία αυτή οδηγεί στη συνέργεια, δηλαδή τον πολλαπλασιασμό των επιμέρους αποτελεσμάτων που πετυχαίνει ο καθένας μόνος του. Για τα Πανεπιστήμια οι εταιρίες δεν είναι μόνο οι μελλοντικοί εργοδότες σημαντικού μέρους των φοιτητών τους, αλλά είναι επιπλέον και οι φορείς που μπορούν να μετατρέψουν τις καινοτόμες ιδέες και τα πρωτότυπα προϊόντα και υπηρεσίες τους σε εθνικό πλούτο. Οι εταιρίες πάλι από την πλευρά τους είναι προφανές ότι ωφελούνται από την εκπαίδευση και την εξειδίκευση που παρέχουν τα Πανεπιστήμια στα αυριανά στελέχη τους. Θα πείτε ίσως ότι πάντα υπάρχει και άλλος τρόπος, και ναι, υπάρχει εναλλακτική οδός, που μάλλον θα ήταν να προσλαμβάνουν και να εκπαιδεύουν οι εταιρίες αποφοίτους Λυκείου. Παρεμπιπτόντως, στις ΗΠΑ η διαστημική βιομηχανία ασκεί πιέσεις (το λεγόμενο lobbying) για σταθερή χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων, καθώς έχουν πλήρη συναίσθηση της σημασίας της εκπαίδευσης του αυριανού ανθρώπινου δυναμικού τους.

Προσωπικά ήμουν και παραμένω υπέρμαχος της συνεχούς επαφής και δημιουργικής συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και από τα 13 ευρωπαϊκά προγράμματα που έχω συντονίσει την τελευταία δεκαετία, στα 7 συμμετείχε και τουλάχιστον μια εταιρεία. Ο νέος θεσμός των βιομηχανικών διδακτορικών, που προβλέπεται στον νέο νόμο Διδακτορικών Σπουδών, θα συμβάλλει σε αυτήν την επαφή και συνεργασία. Το Τμήμα Φυσικής με την πολυδιάστατη εκπαίδευση που παρέχει στους φοιτητές του, ετοιμάζει επιστήμονες που μπορούν να συμμετέχουν δημιουργικά στη μεγάλη πρόκληση του Διαστήματος, τόσο στον ακαδημαϊκό όσο και στον βιομηχανικό χώρο. Και οι πέντε κατευθύνσεις του Τμήματος Φυσικής (Πυρηνική, Στερεά Κατάσταση, Ηλεκτρονική, Περιβάλλον και Αστροφυσική), που αντιστοιχούν στους πέντε τομείς του, σχετίζονται με τις διαστημικές επιστήμες, τεχνολογίες και εφαρμογές.

Εύχομαι η σημερινή εκδήλωση να είναι για όλες και όλους ενημερωτική, χρήσιμη και ευχάριστη!

Επανέρχομαι όπως είχα πει, αυτή τη φορά με τον ρόλο του Προέδρου του Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος – του ΕΛΚΕΔ. Το ΕΛΚΕΔ ιδρύθηκε με τον νόμο 4623 του 2019. Είναι φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, λειτουργεί προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και εποπτεύεται από τον Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Το ΕΛΚΕΔ οφείλει να υπηρετεί μια σειρά σκοπών, όπως αναφέρεται ρητά στον ιδρυτικό του νόμο. Αναφέρω επιγραμματικά μερικούς από αυτούς:

- γνωμοδοτήσεις για τη στρατηγική στον τομέα του διαστήματος και για σχετικές δράσεις, και γενικότερα παροχή συνδρομής προς το Δημόσιο αναφορικά με δορυφορικά και διαστημικά θέματα, καθώς και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και εκπόνηση μελετών για το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες.
- συμμετοχή στη σχεδίαση προγραμμάτων για την εξυπηρέτηση εθνικών, επιστημονικών, επιχειρησιακών και αναπτυξιακών αναγκών στις οποίες το Διάστημα έχει πρωταρχικό ρόλο.
- συντονισμός και διαχείριση τέτοιων προγραμμάτων.
- συνεργασία, συντονισμός, υποστήριξη και κινητοποίηση φορέων, υπηρεσιών και νομικών προσώπων του Δημοσίου και του Ιδιωτικού Τομέα για την προώθηση, διάχυση και αξιοποίηση της διαστημικής στρατηγικής της Ελλάδας.
- συμμετοχή σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και ομάδες που δραστηριοποιούνται σε διαστημικά θέματα και προγράμματα.

Την προηγούμενη διετία το ΕΛΚΕΔ

- ετοίμασε και υπέβαλε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης τρεις γνωμοδοτήσεις και ετοιμάζει την τέταρτη, ανταποκρινόμενο σε σχετικές εντολές
- είχε επαφές και συζητήσεις με τις ομόλογες διαστημικές υπηρεσίες δέκα χωρών, επιδιώκοντας την εγκαθίδρυση σχέσεων ανταλλαγής και συνεργασίας.
- ολοκλήρωσε διαβούλευση με το διαστημικό οικοσύστημα, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, σχετικά με τη διαστημική στρατηγική και τις σχετικές δράσεις.
- ολοκλήρωσε διαβούλευση με τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα σχετικά με τις ανάγκες τους σε δορυφορικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- έχει αναλάβει, ως αναθέτουσα αρχή, τον συντονισμό προμήθειας, μέσω satellite tasking, δορυφορικών εικόνων υψηλής ανάλυσης, για τις εθνικές υπηρεσίες που τις χρειάζονται.

Κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι για το ΕΛΚΕΔ η φροντίδα της εκπαίδευσης και κατάρτισης των νέων είναι κεφαλαιώδους σημασίας και γι' αυτό είναι και για μας υψηλή προτεραιότητα. Μάλιστα έχει αποτυπωθεί στον ιδρυτικό νόμο τους ΕΛΚΕΔ ως ένας από τους σκοπούς του ως εξής: «συνεργασία με αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες για τη συνεχή επιμόρφωση των φοιτητών, των νέων ερευνητών και των δημόσιων λειτουργών σε θέματα Διαστήματος».

Ευχαριστώ για την προσοχή σας και σας εύχομαι καλές σπουδές και καλή σταδιοδρομία!